

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2026 m. vasario 13 d. Nr. 21RE-144

(AG-17/03-2026)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Edvardo Juciaus (pranešėjas), Vytauto Kurpuveso ir Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė),

sekretoriaujant Edividui Praleikai,

dalyvaujant pareiškėjui D.M., ir jo atstovui V.D.,

Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo D.M. skundą dėl Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Viešosios tvarkos biuro sprendimo panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas D.M. (toliau – ir pareiškėjas) skundu Komisijos prašo panaikinti Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – ir Departamentas) Viešosios tvarkos biuro 2025 m. gruodžio 10 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Sprendimas), kuriuo panaikintas jo leidimo laikyti (nešiotis) ginklus Nr. (duomenys neskelbtini) galiojimas.

Pareiškėjas nurodė, kad Sprendimu panaikintas pareiškėjo leidimo laikyti (nešiotis) ginklus Nr. (duomenys neskelbtini) galiojimas, nuspręsta paimti pareiškėjui priklausantį graižtvinį šautuvą „(duomenys neskelbtini)“ Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Graižtvinis šautuvas), šaudmenis ir perduoti saugojimui į ginklų saugyklą. Pareiškėjo įsitikinimu, Sprendimas yra neteisėtas ir nepagrįstas, nes viešojo administravimo subjektas neteisingai taikė materialinės teisės normas. Pareiškėjas remiasi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintu įstatymo viršenybės principu ir 9 punkte įtvirtintu objektyvumo principu.

Utenos apskrities vyriausiojo policijos komisariato (toliau – ir VPK) Administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimo skyriaus viršininko 2025 m. lapkričio 11 d. nutarimu ROIK: (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Nutarimas) pareiškėjas jau buvo nubaustas pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ir ANK) 227 straipsnio 1 dalį („Ginklų, šaudmenų nešiojimas, gabenimas, kai tai daro neblaivūs, apsvaigę nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų asmenys“). Administracinė atsakomybė buvo patrauktas dėl Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo (toliau – ir Įstatymas) 30 straipsnio 2 dalies 3 punkto reikalavimų pažeidimo. Nutarimu paskirta nuobauda – 80 Eur bauda, kurią nedelsdamas sumokėjo. Nutarimu nuspręsta pareiškėjui netaikyti administracinio poveikio priemonės ir gražinti lygiavamzdį šautuvą bei 21 vnt. šovinių. Akivaizdu, kad šią Nutarimo dalį sąlygojo santykinai nedidelė padaryto pažeidimo keliami tikėtina grėsmė žmonių gyvybei ar sveikatai, nuosavybei, viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui. Savo turiniu prieštaraujantis Departamento Viešosios tvarkos biuro Sprendimas buvo priimtas jau po 2025 m. lapkričio 11 d. Nutarimo įsiteisėjimo. Daro išvadą, kad jo padarytas pažeidimas teisiškai buvo įvertintas antrą kartą, priimant

priešingą ankstesniam sprendimą, kuris paremtas išimtinai paminėtos administracinio nusižengimo bylos duomenimis. Tokiu būdu, už tą patį pažeidimą buvo nubaustas du kartus.

Išvada apie polinkį nesilaikyti teisinio reglamentavimo, netinkamas nuostatas į valstybėje nustatytą tvarką, pareiškėją charakterizuojančias kaip negerbiančią valstybėje galiojančių įstatymų, padaryta nesant tai patvirtinančių duomenų. Praeityje nebuvo teistas, neturi galiojančių nuobaudų už administracinius pažeidimus (išskyrus aukščiau paminėtą 80 Eur nuobaudą), yra dirbantis bei šeima, kurioje auga sūnus, išlaikantis asmuo. Priešingai nei apibendrinta Sprendime, jo padarytas pažeidimas nekėlė tikėtinos didelės grėsmės žmonių gyvybei ar sveikatai, nuosavybei, viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui. Iš aptariamos administracinio nusižengimo bylos medžiagos matyti, jog pareiškėjo medžioklinis šautuvas buvo neužtaisytas, išardytas ir patalpintas jam skirtoje dėtuvėje. Šoviniai buvo atskirame dėtuvės skyriuje. Taigi, nors ginklas ir nebuvo padėtas į tam specialiai skirtą, nejudinamai pritvirtintoje metalinėje spintoje ar seife, jis nebuvo sudėtas bei paruoštas naudojimui. Pažymėjo, kad šautuvas buvo padėtas ne toje patalpoje, kurioje bendravo asmenys bei kilo konflikcinė situacija. Tuo galima įsitikinti peržiūrėjus į įvykio vietą ((duomenys neskelbtini)) 2025 m. spalio 19 d. 1 val. atvykusių policijos pareigūnų kūno kamerų vaizdo įrašus.

Skundžiamas atsakymas laikytinas administraciniu sprendimu, nes jame yra teisės aktų reglamentuotu būdu ir forma išreikšta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui. Klausimas dėl leidimo galiojimo panaikinimo turėjo būti nagrinėjamas atliekant administracinę procedūrą, įtvirtintą VAĮ. Pagal VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktus, administraciniame sprendime turi būti nurodyti teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės bei priėmimo motyvai. Departamentas yra viešojo administravimo institucija, todėl turėjo atlikti visus privalomus veiksmus, nagrinėdamas klausimą dėl leidimo galiojimo panaikinimo bei priimdamas dėl jos sprendimą, tačiau to nepadarė. Visos nurodytos aplinkybės institucijos turėjo būti iširtos bei įvertintos, atliekant administravimo procedūrą. Daro išvadą, kad atliktos procedūros, kurių metu priimtas atsakymas, neužtikrino objektyvaus visų aplinkybių įvertinimo bei priimto sprendimo pagrįstumo (b. l. 1–3).

Pareiškėjas ir jo atstovas Komisijos posėdžio metu palaikė skundo argumentus ir prašė skundą tenkinti. Pareiškėjas posėdžio metu paaiškino, jog 2025 m. spalio 19 d. po medžioklės pas V.L. (toliau – ir liudytojas) į svečius atėjo tik medžioklės dalyviai. Nurodė, jog su liudytoju atskirai dėl ginklų saugojimo nesitarė, tačiau pats liudytojas sudėjo ginklus kitame kambaryje. Paaiškino, jog ginklas buvo šlapias, todėl, siekiant išvengti rūdijimo, nuspręsta jo iš karto nedėti į seifą. Paaiškino, jog ginklas džiūsta ilgą laiką, tiksliai nurodyti negali, tačiau tai trunka ilgiau nei 30 minučių. Ginklas laikytas išardytas į tris dalis dėkle, neišardytas į dėklą netelpa. Pažymėjo, jog ginklą išardė pats pareiškėjas, kaip ir visi medžiotojai, kurie visuomet po medžioklės ginklus išardo ir laiko išardytus dėkle. Paaiškino, jog leidimą ginklui laikyti turėjo apie 10 metų. Liudytojui išvykus iš namų pareiškėjas žinojo, kur yra ginklas, tačiau manė, kad jis bus padėtas į seifą. Dėl įvykusio konflikto paaiškino, jog policijos nekvietė, ją kvietė M.L. Paaiškino, jog įvykus konfliktui niekas nėjo į kambarį, kuriame buvo laikomi ginklai. Pažymėjo, jog galiojančių administracinių nuobaudų neturi. Paaiškino, jog iki Sprendimo priėmimo nežinojo, kad svarstomas leidimo ginklui laikyti panaikinimo klausimas, ir jokių aplinkybių Policijos departamentui neaiškino, nes atsakovas jokių aplinkybių pareiškėjo ir neklausė. Nurodė, jog šaudmenys buvo laikomi ginklo dėklo kišenėje, galimybė šovinius atskirai padėti į seifą nebuvo svarstyta.

Pareiškėjo atstovo teigimu, skundžiamas Sprendimas priimtas padarius išvadą, jog buvo pažeisti ginklų laikymo reikalavimai ir šie pažeidimai kėlė grėsmę žmonių sveikatai ir saugumui, tačiau, jo nuomone, reali grėsmė nebuvo kilusi, nebuvo pakankamai įsigilinta į faktinę ginčo situaciją. Teigia, jog atsakovas, prieš priimdamas Sprendimą, neapklausė 2025 m. spalio 19 d. konflikto dalyvių ir sodybos šeimininko V.L., todėl visos aplinkybės nebuvo visiškai išnagrinėtos.

Departamentas atsiliepime nurodė, kad su pareiškėjo skundo reikalavimu nesutinka ir prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime nurodė, be kita ko, kad pareiškėjas turi 2024 m. rugsėjo 28 d. išduotą leidimą laikyti (nešiotis) ginklus Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Leidimas) ir savo vardu registruotus ginklus: Graižtvinį šautuvą ir lygiavamzdį šautuvą „(duomenys neskelbtini)“, Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – Lygiavamzdis šautuvas). Policijos licencijuojamos veiklos informacinėje sistemoje gauta informacija, kad 2025 m. lapkričio 11 d. pareiškėjas nubaustas 80 Eur bauda už pažeidimą, numatytą ANK 227 straipsnio 1 dalyje, išdėstė įvykio aplinkybes. Dėl 2025 m. spalio 19 d. konflikto, kurio metu buvo sužalotas pareiškėjas, 2025 m. spalio 27 d. Utenos apskrities vyriausiojo policijos komisariate priimtas nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą Nr. (duomenys neskelbtini), išdėstė šio nutarimo ir 2025 m. sausio 19 d. įvykio vietos apžiūros protokolo turinį.

Departamentas rėmėsi Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo (toliau – ir Įstatymas) 32 straipsnio 3 dalimi, 30 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 2011 m. kovo 3 d. Lietuvos policijos generalinio komisaro įsakymu Nr. 5-V-180 patvirtintų Reikalavimų, keliamus patalpoms, kuriose vykdoma ginklų, šaudmenų, jų dalių apyvarta (Komisijos pastaba: Ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių laikymo, saugojimo ir laikino saugojimo reikalavimai (toliau – ir Reikalavimai)), 35.1.1 papunkčiu. Departamentas pažymėjo, kad pareiškėjas jam priklausantį ginklą ir šaudmenis laikė pažeisdamas šaunamųjų ginklų ir šaudmenų laikymo taisykles, t. y. po medžioklės, ginklą ir šaudmenis laikė kambaryje ant fotelio, pašaliniam asmeniui lengvai prieinamoje vietoje, pats kitoje patalpoje vartojo alkoholį su nepažįstamu asmeniu su kuriuo, kilus konfliktui, susimušė. Šie faktiniai duomenys įrodo, kad pareiškėjas nesilaiko saugaus elgesio su ginklu taikomų reikalavimų ir tokie veiksmai kelia grėsmę žmonių gyvybei ar sveikatai, nuosavybei, viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui. Nustatyti faktai leido neigiamai vertinti pareiškėjo elgesį, jo polinkį nesilaikyti teisinio reglamentavimo, jo netinkamas nuostatas į valstybėje nustatytą tvarką, charakterizuoja kaip negerbiančią valstybėje galiojančių įstatymų. Išdėstytos aplinkybės sudarė pakankamą pagrindą teigti, kad pareiškėjo padarytas pažeidimas kelia tikėtiną grėsmę žmonių gyvybei ar sveikatai, nuosavybei, viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui. Todėl, vadovaujantis Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 6 punktu, buvo panaikintas pareiškėjo turėtas Leidimas.

Departamentas rėmėsi Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2013 m. sausio 25 d. nutarimu, kad ginklai ir šaudmenys gali kelti pavojų ne tik pačiam ginklus ir šaudmenis turinčiam asmeniui, bet ir kitiems visuomenės nariams, viešajai tvarkai, todėl Įstatymų leidėjas turi pareigą nustatyti tokias ginklų ir šaudmenų patekimo į civilinę apyvartą, jų laikymo, naudojimo, leidimų įsigyti ginklą išdavimo ir panaikinimo sąlygas bei tvarką, kad būtų sudarytos prielaidos apsaugoti nuo galimos grėsmės tiek patį ginklus ir šaudmenis turintį asmenį, tiek kitus visuomenės narius, užtikrinti viešąją tvarką. Lietuvos Respublikoje ginklų ir šaudmenų apyvartą reglamentuoja Įstatymas, kurio nuostatos numato griežtus reikalavimus ginklų apyvartai, visų pirma skirtos prevencijai, nes šaunamieji ginklai yra ypatingi ribotos civilinės apyvartos objektai, o jų savininkams ir naudotojams keliami specialūs reikalavimai, kurių tikslas užtikrinti visuomenės saugumą. Prevenciniai šaunamųjų ginklų apyvartos reikalavimų tikslai suponuoja šaunamojo ginklo savininkų ir naudotojų aukštesnę atsakomybės standartą negu kitais, įprastų neribotos civilinės apyvartos objektų atvejais. Atsižvelgiant į Įstatymo 40 straipsnio reglamentavimą, esant šio straipsnio 1-7 dalyse nurodytiems pagrindams, policijos įstaiga privalo priimti sprendimą panaikinti leidimo nešiotis ginklus ar leidimo laikyti ginklus galiojimą. Ši Įstatymo norma yra imperatyvi ir nesuteikia teisės viešojo administravimo subjektui, kuriam suteikti įgaliojimai taikyti šią normą (šiuo atveju Departamentui), pasirinkti kokį nors kitą elgesio variantą. Departamento veiksmai, priimant ginčijamą Sprendimą, yra tiesiogiai nustatyti Įstatymu ir Departamentas neturi diskrecijos elgtis kitaip.

Departamentas pažymėjo, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra nurodęs, jog konstitucinis principas *non bis in idem* nereiškia, jog už teisės pažeidimą asmuo apskritai negali būti traukiamas skirtingų rūšių teisinėn atsakomybėn; rėmėsi nurodyta teismų praktika dėl šio principo; nurodė, kad leidimų panaikinimas yra viešojo administravimo procedūra ginklų apyvartos srityje, o ne administracinio poveikio priemonės ar pakartotinis sankcijų taikymas administracinio nusizengimo byloje. Leidimų panaikinimas siejamas su Įstatyme numatytos sąlygos atsiradimu, kuriai esant, asmuo negali toliau turėti leidimo ginklui, todėl Leidimo panaikinimu buvo vykdoma

viešojo administravimo procedūra, susijusi su ginklų apyvartos kontrole, o ne dar kartą taikoma administracinio poveikio priemonė ar sankcija už tuos pačius pažeidimus. Mano, kad Departamentas, vykdydamas jam pavestas funkcijas, tinkamai taikė teisės normas ir priėmė pagrįstą bei teisingą Sprendimą, kurį naikinti skunde nurodytais motyvais nėra jokio pagrindo (b. l. 51–55, 83).

Departamentas atsiliepime prašo nagrinėti skundą rašytinio proceso tvarka, nurodė, kad atstovas, nagrinėjant skundą, Komisijos posėdyje nedalyvaus (b. l. 55, 97–98).

Komisijos posėdžio metu paaiškinimus teikė liudytojas V.L. Liudytojas nurodė, jog gyvena (duomenys neskelbtini), registruota gyvenamoji vieta yra (duomenys neskelbtini). Paaiškino, jog pareiškėją pažįsta, jis ir kiti medžiotojai dalyvavo medžioklėje 2025 m. spalio 19 d. Nurodė, jog po medžioklės pareiškėjas, liudytojas, medžiotojas iš Latvijos vardu M.(M.) ir M.L. nuvyko į liudytojo namus. Paaiškino, jog grįžus iš medžioklės ginklai buvo šlapi, todėl liudytojas juos įnešė į netoliese esantį kambarį. Patikslino, jog buvo trys šautuvai, vienas pareiškėjo ir du liudytojo, kur M.L. laikė ginklus nežino, o medžiotojas iš Latvijos M.(M.) buvo varovas, ginklo neturėjo. Paaiškino, jog kambaryje, kuriame laikė ginklus, buvo pečius, ten ginklai buvo džiovinami ir planavo juos vėliau įdėti į seifą. Paaiškino, jog seifo raktas buvo pas liudytoją. Paaiškino, jog vakaro eigoje liudytojui paskambino asmuo, paaiškino aplinkybes apie padangos nuleidimą, todėl liudytojas su M.(M.) išvažiavo padėti. Kadangi asmenys atsarginės padangos neturėjo, liudytojas pas draugą ir ieškojo kitos padangos. Tikslaus laiko kiek keitė padangą nežino. Paaiškino, jog planavo grįžęs ginklus padėti į seifą, tačiau to padaryti nespėjo, nes grįžus ginklai jau buvo paimti policijos pareigūnų.

Skundas atmestinas

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl Departamento Sprendimo teisėtumo.

Remiantis bylos medžiaga, nustatyta, kad Departamento Viešosios tvarkos biuras 2025 m. gruodžio 10 d. priėmė Sprendimą. Juo nuspręsta, be kita ko, panaikinti pareiškėjo leidimo laikyti (nešiotis) ginklus galiojimą, paimti pareiškėjui priklausantį Graižtvinį šautuvą, šaudmenis bei perduoti saugojimui į ginklų saugyklą. Sprendime nurodyta, kad Policijos licencijuojamos veiklos informacinėje sistemoje gauta informacija, kad 2025 m. lapkričio 11 d. pareiškėjas nubaustas pagal ANK 227 straipsnio 1 dalį, dėl to, kad 2025 m. spalio 19 d., apie 18 val. pareiškėjas, kartu su kitais medžiotojų būrelio nariais, grįžo pas V. L. į namus. Pareiškėjas jam priklausantį Lygiavamzdį šautuvą padėjo kambaryje ant fotelio, kad išdžiūtų. Apie 1 val. nakties tarp H. L ir jo įvyko žodinis konfliktas, kurio metu apsistumdė ir pareiškėjas iškvietė policiją. Atvykę policijos pareigūnai nustatė pareiškėjui 1,27 promilių girtumą ir rado kitame kambaryje ant fotelio paliktą jam priklausantį Lygiavamzdį šautuvą ir 21 vnt. 12-to kal. šovinių. Už šį pažeidimą pareiškėjui paskirta 80 Eur bauda. 2025 m. lapkričio 17 d. pareiškėjas baudą sumokėjo. Remiamasi Įstatymo 32 straipsnio 3 dalimi, 30 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Reikalavimų 35.1.1 punktu dėl ginklų ir šaudmenų laikymo. Nurodė, jog Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 6 punkte numatyta, kad leidimai nešiotis ir leidimai laikyti B, C kategorijų ginklus panaikinami, kai asmuo naudojami ginklu pažeisdamas ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių apyvartą reglamentuojančius teisės aktus ir tas pažeidimas kelia grėsmę žmonių gyvybei ar sveikatai, nuosavybei, viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui. Citavo Įstatymo 41 straipsnio 1 dalies 2 punktą, kad įgaliotos valstybės institucijos ginklus, ginklų priedėlius, šaudmenis, jų dalis paima, panaikinus atitinkamos licencijos, rašytinio sutikimo, leidimo nešiotis ginklus, leidimo laikyti ginklus galiojimą. Nurodė, kad minimi faktai charakterizuoja pareiškėją kaip asmenį, kuris nesilaiko turimų ginklų ir šaudmenų apyvartą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų bei linkusį kelti grėsmę kitų asmenų ar savo gyvybei arba sveikatai, nuosavybei, viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui. Todėl yra pakankamas pagrindas panaikinti leidimą laikyti (nešiotis) ginklus, siekiant išvengti galimybės naudoti ginklus kaip didesnio pavojaus šaltinį. Lietuvos policijos generalinio komisaro 2003 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. V-362 patvirtinto aprašo „Dėl fizinių asmenų ginklų ir šaudmenų civilinės apyvartos tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – ir Aprašas) 55.1 punkte nurodyta, kad leidimo laikyti (nešiotis) ginklus ar neterminuoto leidimo laikyti (nešiotis) ginklus galiojimas panaikinamas Įstatymo 40 straipsnyje nustatyta tvarka. Pažymėjo, be kita ko, kad Įstatymo nuostatos (17, 18, 30 straipsniai) rodo, kad asmenims kurie nori įsigyti arba turi ginklus ir šaudmenis, jų elgesiui

keliama itin aukšti reputacijos, rūpestingumo ir atidumo reikalavimai. Citavo Ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių paėmimo ir tolesnio jų panaudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos policijos generalinio komisaro 2020 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 5-V-551 (2024 m. spalio 25 d. įsakymo Nr. 5-V-1064 redakcija)(toliau – Tvarkos aprašas) 17, 18 punktus. Pažymėjo, kad kaip matyti iš medžiagos, pareiškėjas jam priklausantį ginklą ir šaudmenis laikė pažeisdamas šaunamųjų ginklų ir šaudmenų laikymo taisykles, t. y. po medžioklės, ginklą ir šaudmenis laikė kambaryje ant fotelio, pašaliniais asmenims lengvai prieinamoje vietoje; vartojant alkoholį su kitais asmenimis kilo konfliktas, kurio metu buvo iškviesta policija. Tai įrodo asmens nenorą laikytis saugaus elgesio su ginklu taikomų reikalavimų ir tokie veiksmai kelia grėsmę žmonių gyvybei ar sveikatai, nuosavybei, viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui. Nustatyti faktai leidžia neigiamai vertinti pareiškėjo elgesį, jo polinkį nesilaikyti teisinio reglamentavimo, jo netinkamas nuostatas į valstybėje nustatytą tvarką, charakterizuoja kaip negerbiančią valstybėje galiojančių įstatymų. Išdėstytos aplinkybės sudaro pakankamą pagrindą teigti, kad pareiškėjo padarytas pažeidimas kelia tikėtiną grėsmę žmonių gyvybei ar sveikatai, nuosavybei, viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui (b. l. 8–11, 59–62).

Pareiškėjas su Sprendimu nesutinka ir prašo jį panaikinti.

Ginčo teisinius santykius reguliuoja Įstatymas (akto redakcija, galiojusi nuo 2025 m. liepos 1 d. iki 2026 m. sausio 1 d., t. y. Sprendimo priėmimo metu), kurio tikslas – reglamentuoti ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių apyvartą siekiant užtikrinti žmogaus, visuomenės ir valstybės saugumą, paskirtis – nustatyti ginklų, ginklų priedėlių ir šaudmenų klasifikavimo į kategorijas nuostatas, ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių apyvartos ir jos kontrolės teisinius pagrindus ir subjektų, kurių veikla susijusi su ginklais, ginklų priedėliais, šaudmenimis ir jų dalimis, teises ir pareigas (Įstatymo 1 straipsnio 1, 2 dalys).

Įstatymo 40 straipsnyje reglamentuotas leidimų nešiotis ir leidimų laikyti ginklus galiojimo panaikinimas. Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 6 punkte nustatyta, kad leidimų nešiotis ir leidimų laikyti Įstatymo 3 straipsnio 2, 6–10 punktuose nurodytus ginklus, B ir C kategorijų ginklus galiojimas panaikinamas, kai asmuo naudojami ginklu pažeisdamas ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių apyvartą reglamentuojančius teisės aktus ir tas pažeidimas kelia grėsmę žmonių gyvybei ar sveikatai, nuosavybei, viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui.

Policijos įstaiga ir kitos įstatymų įgaliotos valstybės institucijos ginklus, ginklų priedėlius, šaudmenis, jų dalis paima, panaikinus atitinkamos licencijos, rašytinio sutikimo, leidimo nešiotis ginklus, leidimo laikyti ginklus galiojimą (Įstatymo 41 straipsnio 1 dalies 2 punktą).

Nagrinėjamu atveju Sprendimu pareiškėjo Leidimas panaikintas Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 6 punkto pagrindu. Sprendime nurodyta, jog pareiškėjas jam priklausantį ginklą ir šaudmenis laikė pažeisdamas šaunamųjų ginklų ir šaudmenų laikymo taisykles, t. y. po medžioklės, ginklą ir šaudmenis laikė kambaryje ant fotelio, pašaliniais asmenims lengvai prieinamoje vietoje; vartojant alkoholį su kitais asmenimis kilo konfliktas, kurio metu buvo iškviesta policija; tai įrodo asmens nenorą laikytis saugaus elgesio su ginklu taikomų reikalavimų ir tokie veiksmai kelia grėsmę žmonių gyvybei ar sveikatai, nuosavybei, viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui.

Pagal Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) praktiką, sprendžiant dėl asmens teisės nešioti ir laikyti ginklą panaikinimo Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 6 punkto pagrindu, turi būti nustatytos dvi sąlygos – įstatymų, teisės aktų pažeidimas, bei tuo keliama grėsmė žmonių gyvybei, sveikatai, visuomenės saugumui ar viešajai tvarkai (žr., pvz., LVAT 2012 m. balandžio 2 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A438-1369/2012; 2022 m. sausio 19 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-114-492/2022). Pažymėtina, kad Įstatymas nepateikia konkrečių kriterijų, kuriais vadovaujantis sprendžiama, ar egzistuoja didelė pasikėsimo į minėtus teisinius gėrius tikimybė, todėl toks pavojus kiekvienu atveju turi būti nustatomas individualiai (žr., pvz., LVAT 2014-12-16 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁶²⁴-1319/2014).

Pagal Įstatymo 32 straipsnio 3 dalį, ginklų, šaudmenų savininkai ir naudotojai privalo užtikrinti, kad ginklai ir šaudmenys būtų saugomi. Civilinėje apyvartoje esančių ginklų ir šaudmenų laikymo ir saugojimo sąlygas ir reikalavimus nustato Vyriausybės įgaliota institucija.

Lietuvos policijos generalinio komisaro įsakymu patvirtinti Reikalavimai (akto redakcija, galiojusi nuo 2025 m. rugpjūčio 30 d. iki 2026 m. sausio 9 d.) nustato reikalavimus patalpoms,

kuriuose gaminami, taisomi, perdirbami, parduodami, perduodami, įgyjami, laikomi, saugomi, naudojami, realizuojami Įstatymo 3 straipsnyje nurodyti A kategorijos ginklai, ginklų priedėliai ir šaudmenys, 4 straipsnyje nurodyti B kategorijos ginklai, 5 straipsnyje nurodyti C kategorijos ginklai ir 6 straipsnyje nurodyti D kategorijos ginklai (išskyrus šaltuosius ginklus) ir šaudmenys (1 punktą). Šie Reikalavimai privalomi Lietuvos Respublikos nuolatiniais gyventojams, turintiems leidimus laikyti ar nešioti ginklus (3.2 papunktis). Pagal Reikalavimų 35 punktą, Lietuvos Respublikos nuolatinų gyventojų laikomų ginklų ir jų šaudmenų, ginklų priedėlių laikymo vieta turi atitikti šiuos reikalavimus: A kategorijos ginklai, A kategorijos ginklų priedėliai, taip pat B kategorijos ginklai ir jų šaudmenys turi būti laikomi (35.1 papunktis): gyvenamojoje vietoje ir (ar) kitoje su policijos įstaiga suderintoje vietoje prie pastato konstrukcijų nejudamai (rekomenduojama taip, kad, atsižvelgiant į pastato konstrukciją, metalinės spintos (seifo) išmontavimas būtų neįmanomas jos neatidarius) pritvirtintoje metalinėje spintoje (seife), kuri atitinka Europos Sąjungoje seifams ir saugyklų durims galiojančią standartą EN 1143-1 ar standarto EN-14450 S1 arba S2 klasės metalinėms spintoms keliamus reikalavimus, arba kurios sienelės turi būti ne plonesnės kaip 3 mm ir kuri užrakinta vidine raktine arba kodine spyna, įtvirtinta metalinės spintos (seifo) viduje taip, kad būtų apsaugota nuo mechaninio poveikio iš išorės (išorinėje metalinės spintos (seifo) durelių pusėje yra tik anga raktui į spyną įkišti). Tais atvejais, kai seifo vyriai yra išorėje, seifas turi turėti apsauginius kaiščius, kurie, pašalinus vyrius, neleidžia atidaryti metalinės spintos (seifo) (šio papunkčio reikalavimai taikomi tik tuo atveju, kai laikoma ne daugiau kaip 5 B kategorijos ginklai ar laikomi A kategorijos ginklų priedėliai) (35.1.1 papunktis).

Bylos duomenimis, pareiškėjas Utenos apskrities VPK 2025 m. lapkričio 11 d. Nutarimu patrauktas administracinėn atsakomybėn pagal ANK 227 straipsnio 1 dalį. Nutarime nurodyta pažeidimo esmė: pareiškėjas, būdamas neblaivus (nustatyta 1,27 prom. neblaivumas), su savimi turėjo (laikė kambaryje ant lovos, tai yra sąlygomis, kuriomis ginklų buvo galima nedelsiant panaudoti) B kategorijos ginklą – Lygiavamzdį šautuvą ir 21 šovinį; pažeisti Įstatymo 30 straipsnio 2 dalies 3 punkto reikalavimai. Skiriama nuobauda – 80 Eur bauda, prie skiriamos administracinės nuobaudos grafos nurodyta: „daikto konfiskavimas. Nekonfiskuoti ir grąžinti: lygiavamzdis šautuvas 1 vienetų skaičius, šoviniai 21 vienetų skaičius“ (b. l. 4–6).. Nutarime taip pat nurodyta, kad kaltininkas prisipažino padaręs numatytą administracinį nusižengimą ir nuoširdžiai galisi arba padėjo jį išaiškinti (b. l. 4), bauda sumokėta (b. l. 45). ANK 227 straipsnio 1 dalyje numatyta, administracinė atsakomybė už ginklo, šaudmenų nešiojimą, gabenimą, kai tai daro neblaivus (nuo 0,41 promilės iki 1,5 promilės) asmuo. Pagal Įstatymo 30 straipsnio 2 dalies 3 punktą, A, B, C kategorijų ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių savininkui, valdytojui, naudotojui draudžiama ginklą nešioti, gabenti apsvaigusiam nuo alkoholio (0,41 promilės ir daugiau), narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų. Tokiais atvejais ginklą iki ginklo laikymo vietos gali gabenti (jeigu ginklas gabenamas transporto priemone, ginklas gabenamas ne transporto priemonės salone) ginklo savininką, naudotoją lydintis neapsvaigęs nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų asmuo, turintis teisę naudotis tokios kategorijos ginklu.

Bylos nagrinėjimo tikslu Utenos apskrities VPK pateikė Komisijai administracinio nusižengimo bylos Nr. ROIK: (duomenys neskelbtini) medžiagą (b. l. 27–50). Šioje medžiagoje yra Pažyma iš Policijos licencijuojamos veiklos informacinės sistemos, kurios duomenimis, pareiškėjui 2024 m. rugsėjo 28 d. išduotas Leidimas, pareiškėjo turimi ginklai: Lygiavamzdis šautuvas ir Graižtvinis šautuvas (b. l. 36). 2025 m. spalio 29 d. Administracinio nusižengimo protokole prie pareiškėjo paaiškinimų dėl administracinio nusižengimo ir jo aplinkybių nurodyta, be kita ko, kad 2025 m. spalio 19 d. vyko medžioti, vakare visi grįžo į nurodyto asmens namus, kadangi tą dieną labai lijo, medžioklinius ginklus padėjo kitame kambaryje, pareiškėjas ant fotelio, kitas nurodytas asmuo – ant lovos, kad jie išdžiūtų, vėliau planavo juos sudėti į seifą, vartojo alkoholį, kilo konfliktas, atvyko policijos pareigūnai (b. l. 32). 2025 m. spalio 19 d. Įvykio vietos ir daiktų apžiūros protokole, apžiūrint įvykio vietą, nurodyta, be kita ko, kad svetainės-virtuvės patalpoje vyrauja bendra netvarka, fiksuojami girtavimo požymiai; kambaryje ant lovos matomas maskuojančių spalvų ginklo dėklas, atidarius dėklą jame matomas Lygiavamzdis šautuvas ir šaudmenys, 21 vnt. (b. l. 37).

Aptarti nagrinėjamos bylos duomenys neginčijamai patvirtina, jog pareiškėjas nurodyto 2025 m. spalio 19 d. įvykio metu pažeidė Įstatymo 32 straipsnio 3 dalies reikalavimą, kad ginklų, šaudmenų savininkai ir naudotojai privalo užtikrinti, jog ginklai ir šaudmenys būtų saugomi. Atitinkamai pažeistas Reikalavimų 35.1.1 papunktis, numatantis, kad ginklų ir jų šaudmenų, ginklų priedėlių laikymo vieta turi atitikti tam tikrus reikalavimus, t. y. turi būti laikomi atitinkančioje reikalavimus metalinėje spintoje (seife). Kaip matyti iš 2025 m. spalio 29 d. Administracinio nusižengimo protokolo, pats pareiškėjas paaiškinimuose nurodė, kad supranta, jog ginklą paliko pažeisdamas laikymo sąlygas, tačiau žinojo, kad nurodytas asmuo yra blaivus, juos prižiūrės, be to, išdžiūvus, juos planavo sudėti į seifą; su nusižengimu sutinka, nuoširdžiai gailisi (b. l. 32). Įvertinus byloje nustatytas aplinkybes, laikytina, kad Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 6 punkto viena iš būtinų taikymo sąlygų – teisės aktų, reglamentuojančių ginklų apyvartą pažeidimas yra nustatytas.

Ginčijamame Sprendime pažymėta, jog pareiškėjas po medžioklės, ginklą ir šaudmenis laikė kambaryje ant fotelio, pašaliniams asmenims lengvai prieinamoje vietoje; vartojant alkoholį su kitais asmenimis kilo konfliktas, kurio metu buvo iškviesta policija; tai įrodo asmens nenorą laikytis saugaus elgesio su ginklu taikomų reikalavimų ir tokie veiksmai kelia grėsmę žmonių gyvybei ar sveikatai, nuosavybei, viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui; nustatyti faktai leidžia neigiamai vertinti pareiškėjo elgesį, jo polinkį nesilaikyti teisinio reglamentavimo, jo netinkamas nuostatas į valstybėje nustatytą tvarką, charakterizuoja kaip negerbiantį valstybėje galiojančių įstatymų; išdėstytos aplinkybės sudaro pakankamą pagrindą teigti, kad pareiškėjo padarytas pažeidimas kelia tikėtiną grėsmę žmonių gyvybei ar sveikatai, nuosavybei, viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui. Pareiškėjas su tokiu Departamento vertinimu nesutinka, skunde Komisijai nurodydamas, kad jo padarytas pažeidimas nekėlė tikėtinai didelės grėsmės žmonių gyvybei ar sveikatai, nuosavybei, viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui, nes iš administracinio nusižengimo bylos medžiagos matyti, jog šautuvas buvo neužtaisytas, išardytas ir patalpintas jam skirtoje dėtuvėje, šoviniai buvo atskirame dėtuvės skyriuje, t. y. jis nebuvo sudėtas bei paruoštas naudojimui. Be to, šautuvas buvo padėtas ne toje patalpoje, kurioje bendravo asmenys bei kilo konfliktinė situacija.

LVAT praktikoje pažymėta, kad teisės aktų nuostatos, numatančios griežtus reikalavimus ginklų apyvartai, visų pirma skirtos prevencijai, nes šaunamieji ginklai yra ypatingi ribotos civilinės apyvartos objektai, jų savininkams ir naudotojams keliami specialūs reikalavimai, kurių tikslas užtikrinti visuomenės saugumą, išvengti šaunamojo ginklo patekimo pas asmenis, kurie neturi teisės jais naudotis bei tuo pačiu išvengti paties netinkamo šaunamojo ginklo panaudojimo. Prevenciniai šaunamųjų ginklų apyvartos reikalavimų tikslai suponuoja šaunamojo ginklo savininkų ir naudotojų aukštesnį atsakomybės standartą negu kitais, įprastų neribotos civilinės apyvartos objektų atvejais, jiems keliami itin aukšti reputacijos, rūpestingumo ir atidumo reikalavimai (žr., pvz., LVAT 2015 m. birželio 25 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-843-492/2015).

Komisija, įvertinusi bylos duomenis, sutinka su Departamento Sprendime pateiktu vertinimu. Sprendime aptariamam ir byloje esančiais duomenimis patvirtintas pareiškėjo elgesys, kuomet neužtikrinamas saugus ginklo ir šaudmenų laikymas, jų palikimas lengvai prieinamoje vietoje, neužtikrinant tinkamo ginklų ir šaudmenų saugojimo, kėlė potencialią grėsmę žmonių gyvybei, sveikatai, visuomenės saugumui ir viešajai tvarkai. Tai, kad ginklas nebuvo paruoštas naudojimui ir buvo kitame kambaryje, nei įvyko konfliktas, nekeičia teisinio situacijos vertinimo – ginklas buvo laikomas / saugomas ne pagal teisės aktų reikalavimus. Ginklai yra padidinto pavojaus šaltiniai, ribotos civilinės apyvartos objektai, todėl jų turėjimas yra susijęs su padidinta rizika pačiam asmeniui ir aplinkiniams. Be to, pareiškėjas įvykio metu buvo neblaivus, kilo konfliktas, o iš 2025 m. spalio 27 d. nutarimo atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą matyti, kad dėl neblaivumo pareiškėjas negalėjo nurodyti įvykio aplinkybių, kurių metu patyrė esamus sužalojimus (b. l. 66). Pažymėtina, kad pagal LVAT praktiką, kilusios grėsmės vertinimas neturi būti siejamas su konkrečių pasekmių kilimu, pakanka konstatuoti, kad dėl daromo pažeidimo kyla teisės normoje nurodytos grėsmės reali galimybė (žr., pvz., LVAT 2022 m. sausio 19 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-114-492/2022).

Šiuo atveju taip pat svarbu pažymėti aplinkybę, jog tiek ginklas tiek šoviniai buvo laikomi padėti kartu. Nors pareiškėjas nurodė, jog ginklas buvo džiovinamas, tačiau pats pareiškėjas

Komisijos posėdžio metu patvirtino, jog šovinių džiovinti nereikėjo. Komisija vertina, jog pareiškėjas turėjo galimybę imtis papildomų atsargumo priemonių, t. y. laikyti šovinius užrakintus seife atskirai nuo ginklo, tačiau tokių priemonių pareiškėjas nesiėmė. Komisijos posėdžio metu pareiškėjas ir jo atstovas iš esmės akcentavo aplinkybę, jog už ginklų saugojimą buvo atsakingas liudytojas, tačiau su tokia pareiškėjo ir jo atstovo pozicija nesutiktina. Pažymėtina, jog pagal Reikalavimų 3.2. papunktį, Reikalavimai taikomi Lietuvos Respublikos nuolatiniais gyventojams, turintiems leidimus laikyti ar nešiotis ginklus. Nagrinėjamu atveju būtent pareiškėjas yra leidimą laikyti ar nešiotis ginklus turintis asmuo, kuriam yra taikomos Reikalavimų nuostatos dėl jam priklausančių ginklų. Pareiškėjas nei skunde, nei Komisijos posėdyje nepatiksino, koku teisiniu reglamentavimu remiantis, Reikalavimais nustatytas pareigas jis gali deleguoti kitiems asmenims. Atitinkamai Komisija negali vertinti, jog liudytojas turėjo pareigą užtikrinti, jog pareiškėjui priklausantis ginklas būtų laikomas pagal Reikalavimų 35.1.1 papunkčio reikalavimą.

Komisijos vertinimu, aptartos aplinkybės Departamentui pagrįstai leido spręsti dėl pareiškėjo pažeidimo tikėtinos grėsmės žmonių gyvybei ar sveikatai, nuosavybei, viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui, t. y. dėl Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 6 punkto būtinos taikymo sąlygos. Pareiškėjo nurodomos aplinkybės, jog jis nebuvo teistas, neturi galiojančių nuobaudų už administracinius pažeidimus, dirba ir išlaiko šeimą nesudaro pagrindo kitaip vertinti 2025 m. spalio 19 d. įvykį ir kilusią potencialią grėsmę.

Pareiškėjas skunde Sprendimo neteisėtumą grindžia tuo, kad Sprendimas buvo priimtas jau po 2025 m. lapkričio 11 d. Nutarimo įsiteisėjimo, tad jo pažeidimas teisiškai įvertintas antrą kartą, priimant priešingą ankstesniam sprendimui, už tą patį pažeidimą jis buvo nubaustas du kartus. Pažymėjo, kad Nutarimo dalį netaikyti jam administracinio poveikio priemonės sąlygojo santykinai nedidelė padaryto pažeidimo keliamą tikėtiną grėsmę žmonių gyvybei ar sveikatai, nuosavybei, viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui. Šiuo aspektu Komisija pažymi, jog pagal LVAT formuojamą praktiką, Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 6 punkto nuostata yra imperatyvi, todėl nėra pagrindo vertinti ginčijamo Sprendimo proporcingumo (žr., pvz., LVAT 2021 m. birželio 16 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1532-756/2021). Pareiškėjo argumentas, jog už tą patį pažeidimą jis buvo nubaustas du kartus yra nepagrįstas, nes leidimo laikyti (nešiotis) ginklus panaikinimas yra viešojo administravimo procedūra ginklų apyvartos srityje, o ne pakartotinis sankcijos taikymas. Leidimo panaikinimas siejamas su Įstatyme numatytų sąlygų atsiradimu, kurioms esant, asmuo negali toliau turėti leidimo ginklui, todėl Leidimo panaikinimu vykdoma viešojo administravimo procedūra, susijusi su ginklų apyvartos kontrole, o ne dar kartą taikoma sankcija už tą patį pažeidimą.

Pareiškėjas mano, kad skundžiamas Sprendimas yra neteisėtas ir nepagrįstas, nes Departamentas neteisingai taikė materialinės teisės normas, skunde nurodytos aplinkybės turėjo būti ištirtos bei įvertintos, atliekant administravimo procedūrą; atliktos procedūros neužtikrino objektyvaus visų aplinkybių įvertinimo bei Sprendimo pagrįstumo. Dėl šių pareiškėjo argumentų Komisija pažymi, kad LVAT yra konstatavęs, jog VAĮ 8 straipsnio (šiuo metu galiojančios VAĮ redakcijos 10 straipsnis) nuostatos reiškia, jog akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi, priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas (žr., pvz., 2017 m. balandžio 24 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-476-556/2017).

Komisija, įvertinusi ginčijamą Sprendimą, neturi pagrindo išvadai, jog jis priimtas netinkamai taikant teisės normas ir yra nemotyvuotas. Nagrinėjamu atveju Sprendime detalios išdėstytos nustatytos faktinės aplinkybės, susijusios su pareiškėjo pažeidimu, detalios išdėstytas teisinis reglamentavimas, nustatantis pareiškėjo – asmens, kuriam išduotas leidimas laikyti (nešiotis) ginklus, pareigas bei tinkamas teisinis pagrindas, kuriuo remiantis panaikinamas pareiškėjo Leidimas, Sprendime pateikiamas individualus pareiškėjo situacijos vertinimas. Tiek pažeidimas, tiek pažeidimo galimos grėsmės vertinimas pateiktas Sprendime. Įstatymo nuostatos taikytos tinkamai. Įvertinus Sprendimo turinio visumą, laikytina, jog Sprendimo priėmimo motyvų išdėstymas yra adekvatus, aiškus ir pakankamas. Komisija nenustatė, kad nagrinėjamu atveju, Departamentui priimant Sprendimą, būtų pažeisti VAĮ įtvirtinti įstatymo viršenybės ir objektyvumo principai.

Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, Departamento Sprendimas, kuriuo panaikintas pareiškėjo Leidimo galiojimas (kitoje dalyje Sprendimas susijęs su išvestiniais iš Leidimo panaikinimo reikalavimas ir dėl jų pareiškėjas argumentų skunde neteikia) yra teisėtas ir pagrįstas, t. y. nustatyti Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 6 punkto leidimo laikyti (nešiotis) ginklus galiojimo panaikinimo pagrindai, todėl nėra pagrindo tenkinti pareiškėjo skundą jame nurodytais motyvais.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjo D.M. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Edvardas Jucius

Vytautas Kurpuvesas